

## Talousvaliokunta

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta ja kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta**

**Liikenne- ja viestintävaliokunnalle**

### JOHDANTO

#### *Vireilletulo*

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta ja kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta (HE 166/2021 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava liikenne- ja viestintävaliokunnalle.

#### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:

- ylitarkastaja Pinja Oksanen, liikenne- ja viestintäministeriö
- toimitusjohtaja Tero Kallio, Autotuojat ja -teollisuus ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Talouspolitiikan arviointineuvosto
- Energiateollisuus ry
- Suomen Yrittäjät ry
- Sähköteknisen kaupan liitto ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Valtiontalouden tarkastusvirasto
- Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
- Suomen ilmastopaneeli
- Suomen Kiinteistöliitto ry

## Valiokunnan lausunto TaVL 39/2021 vp

### VALIOKUNNAN PERUSTELUT

*Hallituksen esityksen tausta ja keskeinen sisältö.* Kansallinen energia- ja ilmastostrategiamme (2016) asettaa tavoitteeksi, että Suomessa olisi vuonna 2030 vähintään 250 000 sähkökäyttöistä autoa. Jotta strategian mukainen tavoite saavutettaisiin, tällaisten autojen määrän tulisi kasvaa nykyisestä (18 000) lähes 15-kertaiseksi alle kymmenessä vuodessa. Vaikka sähkökäyttöisten henkilöautojen markkinat ovat muuttuneet ja valikoima laajentunut, on täyssähköauton hankintahinta edelleen merkittävästi korkeampi verrattuna vastaavaan polttomoottoriautoon.

Esityksen tarkoituksena on varmistaa täyssähköautojen markkinoiden toimivuus myös joulukuun 2021 aikana. Voimassa olevan lain mukaan sähköautojen hankintatukea ja muuntotukea voi hakea kuluvan vuoden marraskuun loppuun asti. Jotta hankinta- ja muuntotuen hakemiseen ei tulisi kuukauden taukoa, ehdotetaan hakuajan pidentämistä.

*Tuen peruste.* Keskeinen peruste tämän sääntelyn mukaisille tuille on liikennesektorin hiilidioksidipäästöjen vähentäminen kulutuskäyttäytymistä ohjaamalla. Kansalaisten taloudellisiin valintoihin vaikutetaan erilaisin kannustimin ja sanktioluonteisin maksuin tai veroin.

Käyttäytymisvaikutusta voidaan vahvistaa käyttämällä verosta kertyneitä tuloja tukemaan siirtymistä toimintaan, jossa haittavaikutuksia ei ole. Tässä yhteydessä on huomioitava, että sähköautojen valintaan hintakannusteena vaikuttaa myös 1.10.2021 jälkeen ensirekisteröitäviä uusia täyssähköautoja koskeva autoverovapaus.

*Hankintahinnan autoverollisuus.* Autoveron poistaminen alentaa täyssähköautojen hintaa jo 1.10.2021 lukien, vaikka verovapautta koskeva sääntely tulee voimaan vasta 1.1.2022, koska auton ostaja saa autoverohyvityksen takautuvasti loka-joulukuussa rekisteröidystä täyssähköautoista.

Talousvaliokunta huomauttaa, että hallituksen esityksen (HE 156/2017 vp), jolla hankintatuesta on alun perin säädetty, perusteluissa on todettu, että ”ostettavan auton hinnan enimmäismäärä sisältää hankittavan auton arvonnäisäveron sekä autoveron.” Lain perustelujen maininta hinnan autoverollisuudesta voi estää autojen hankintahinnan tulkinnan autoverottomana loka—joulukuussa tehtävissä hankintatuella hankittavien sähköautojen ensirekisteröinneissä. Jotta joulukuussa rekisteröivät autoverottomalta hankintahinnaltaan enintään 50 000 euroa maksavat täyssähköautot tulisivat hankintatuen piiriin, talousvaliokunta esittää liikenne- ja viestintävaliokunnan harkitsevan sääntelyn täsmentämistä tältä osin.

Talousvaliokunta pitää epätyydyttävänä tilannetta, jossa tukikelpoisuus ei yksiselitteisesti ilme- ne laista tai sen esitoista vaan jäisi viranomaisen tulkintakäytännön varaan. Talousvaliokunta toteaa, että viranomaistulkintojen viimeaikainen polveilevuus ja muutokset kansalaisille annettussa ohjauksessa voivat olla yksittäistapauksessa kohtuuttomia ja euromääräisesti merkittäviä. Luot- tamuksensuoja ajoneuvojen maksuihin ja tukikelpoisuuteen tulee varmistaa.

*Päätelmiä.* Talousvaliokunta katsoo, että liikenteen päästövähennystoimiin tarkoitettuja tukia on suunnattava kustannustehokkaasti. Tällä hetkellä sähköajoneuvojen latausinfrastruktuuri on vaihtoehtoisten käyttövoimien kasvun pullonkaula. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mu-

## **Valiokunnan lausunto TaVL 39/2021 vp**

kaan hankintatukien ohella myös latausinfrastruktuurin tukeminen voi olla kustannustehokkuudeltaan hyvä keino päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi. Talousvaliokunta tarkastelee vaihtoehtoisten käyttövoimien infrastruktuuria tarkemmin asian U 53/2021 vp käsittelyn yhteydessä.

### **VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS**

Talousvaliokunta esittää,

*että liikenne- ja viestintävaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.*

Helsingissä 26.10.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok  
varapuheenjohtaja Hanna Kosonen kesk  
jäsen Atte Harjanne vihr  
jäsen Mari Holopainen vihr  
jäsen Hannu Hoskonen kesk  
jäsen Eeva Kalli kesk  
jäsen Matias Mäkyne sd  
jäsen Minna Reijonen ps  
jäsen Janne Sankelo kok  
jäsen Veikko Vallin ps  
varajäsen Kai Mykkänen kok  
varajäsen Raimo Piirainen sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller